

Prevenációs szűrés támogatása a MedWorkS rendszerben

Interjú Gyurisné Pethő Zsuzsannával,
az „Egészséges Vásárhely Program” vezetőjével

2015 szeptemberében a GlobeNet Zrt. és a Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ konzorciuma nyerte el a Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társaság TÁMOP-6.1.5-14 számú „Egy lépés az egészségünkért – Csongrád megye komplex egészségfejlesztési programja” című pályázatát.

A szoftverfejlesztéssel és 100 fő tanácsadó betanításával járó megbízás a MedWorkS rendszerhez kapcsolódóan, egészségügyi prevenációs és szűrő programokat hivatott támogatni, meghatározott életmód-tanácsadási feladatok ellátására. Az Egészséges Vásárhely Program programigazgatóját, Gyurisné Pethő Zsuzsannát kérdeztük a projekt céljáról és tapasztalatairól, a MedWorkS új szűrő és prevenációs moduljának fejlesztési eredményeiről. Alábbiakban a riport összefoglaló írását közöljük.

A projekt a TÁMOP-6.1.5-14 számú „Egy lépés az egészségünkért – Csongrád megye komplex egészségfejlesztési programja” című pályázat része, amely több elemből, további projektekből és kapcsolódó tevékenységekből áll. Az Egészséges Vásárhely Program (EVP), mely már 2008 óta működik, (eredményeiről már többször beszámoltunk az *IME hasábjain – a szerk*), amely egy egészségfejlesztési rendszer kialakítását tűzte ki célul Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város megbízásából, amelyet a Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ (CSMEK) Hódmezővásárhely-Makó intézménye indított. Célkitűzése a lakosság egészségi állapotának javítása, prevenció segítségével.

Több prevenációs szűrő program futott már le Hódmezővásárhelyen az EVP szervezésében. Míg országosan az emlőszűrés átvizsgáltsági aránya 47%-os, addig a lakosság aktivitásának növelésével a Hódmezővásárhelyi Kistérségben ezt az arányt 67%-ra sikerült emelni és sikerült folyamatosan szinten is tartani. A program az országos népegészségügyi szűrések mellett az ÁNTSZ, OTH programok alapjaira is támaszkodva új szűrés-szervezési metodikát alakított ki, egy szisztematikusan felépített, önálló rendszerben. Vastagbél, méhnyakrák, szájüreg, anyajegy, prosztatata megbetegedést szűrő módszerek szakorvosi támogatásával alakult ki az a prevenációs szűrőprogram, amelynek szervezési és monitorozási feladatai mellett most az életmód-tanácsadás is jelentős szerepet kap.

Fontos szempont a tanácsadás eredményeinek követése is, az eredmények kiértékelése, elemzése, a következő

tések meghozatala mellett. Ezekhez a feladatokhoz megfelelő, komplex kiszolgáló szoftverre van szükség. A korábbi szűrő programok is használtak szoftvereket, de azok egy szeri használatra voltak kialakítva, vagy fenntartásuk nagyon költséges lett volna. Azonban ha a kórházi medikai rendszerhez illeszkedve valósul meg egy ilyen szoftverfejlesztés, az több szempontból is hasznos. A MedWorkS fejlesztés segítségével gyorsabb és hatékonyabb adatelérés, adatfeldolgozás és szélesebb körű hasznosítás valósulhatott meg. Az orvos-szakmai előírások alapján megvalósuló szűrések eredményei a lakos hozzájárulása esetén a medikai rendszerben állnak rendelkezésre, ezek elvégzéséhez pedig a prevenációs szervezés és tanácsadás szolgáltatott testreszabott követő rendszert. Az egyes szűrő programok több száz és több ezer főre jelentenek évekre visszamenő információt, amelyhez a MedWorkS medikai rendszerben történő fejlesztés kiváló támogatást nyújt. A folyamatosan felvett és tárolt adatok így nemcsak a prevenációs program támogatására állnak rendelkezésére, hanem hasznosak a kórházi ellátás részére is, mivel a rendszerben elérhető módon egyedülálló rálátást biztosíthatnak a páciens felmérési adataira, életmód jellemzőire is. A fejlesztés a MedWorkS segítségével olyan elemzésre alkalmas lekérdező szoftvert valósított meg, amely változtatható, továbbfejleszhető további népegészségügyi célzatú programok bevezetésekor.

Az egészséges életmód lekérdezésekhez, az állapotfelmérők és tanácsadók részére a programban egyedi képzést kellett indítani, a kérdezők köre 100 főt tett ki. Fontos szempont volt az állapotok, leletek, szabályok, indikátorok egyeztetése, képzése, és az egységes értelmezés kialakítása. A 100 fő életmód-tanácsadó és kérdezőbiztos képzését a kórház dolgozói végezték, mindennek a lekérdezési metodika és életmód tanácsadás szerves részeként kellett megvalósulnia.

A MedWorkS fejlesztés nemcsak a szűrések adatfelvételét szolgálja, hanem ezekből kiindulva egy egyéni egészségtervet is készít. Az adatok elektronikusan bárholnan felvihető webes eléréssel. A megfelelő kérdések megválaszolása után a rendszer kiértékelő algoritmus generálja az egyéni egészségtervet, ami elektronikus dokumentumként és nyomtatva is átadható.

Az egyéni egészségterv keretében az ajánlott vizsgálatokra, azok gyakoriságára illetve időszakos kontroll vizsgálatokra ad javaslatot, valamint részletes tájékoztatást és információt is nyújt. Ezek az egészségterv részeként egy évre készülnek, nem kötelező módon, azonban lehetőséget adnak az egyes rizikótényezők megismerésére, szükséges időszakos felügyeletére, az életmódváltás lehetőségeire.

Amennyiben online elérés nem volt lehetséges, a program rendelkezésre bocsájtott előre nyomtatott füzeteket is, ezek segítségével elvégezve az adatfelmérést és a terv kialakítását. A szűrési programban egyaránt használtak online és papír alapú felmérést, azonban itt az utólagos adatbevitel többletmunkát jelentett. A továbbiakban törekszenek majd az online rendszer kiterjesztésére, valamint hangsúlyt fektetnek az Egészség Fejlesztési Irodák tanácsadói szolgálatának személyre szabott szolgáltatásai igénybevételeire is.

A felmérő program kérdezői anonim adatgyűjtéssel végezték a tanácsadást, majd töltötték fel a rendszerbe az egyes szűrési információkat, statisztikai elemzés és kiértékelés céljából. Azonban az intézményi ellátó helyeken megjelenők lényegesen mélyebb, testre szabott, egyéni tanácsadásban részesültek, eredményeik hasznosulhatnak majd az ellátásban, a páciens információk részeként is. Ezért a jövőben egyre inkább ebbe az irányba, az egyéni tanácsadás, a folyamatos törődés és követés irányába kívánunk továbblépni.

Az egészségfejlesztési program eredményeként 100 lekérdező 6000 lekérdezést szolgáltatott, amelyből 5000 lett kiválasztva reprezentatív megyei mintaként, teljesítve a kritériumokat.

Az EVP Egészségfejlesztési Irodájában az egészségfejlesztési tanácsadás tovább működik, újabb prevenció programokat, szűréseket terveznek, valamint ezek időszakos követését kívánják megvalósítani, személyes tanácsadás biztosításával. Fontos, hogy a kistérségekben is minél nagyobb arányban valósuljon meg az egyéni egészségterv teljesítésének lehetősége. Mivel sajnos sokan nem is tudnak esetleges rizikó tényezőikről, tünetmeneteseik, vagy csak kevésbé törődnek egészségi állapotukkal, ezért a szűréseken való részvétel fontos lehetőséget jelent mind a rászorulóknak, mind az eredményes megelőzés és ellátás érdekében. Ez egyaránt segítség a túlterhelt háziorvosi körnek, és mindazoknak, akiknek fontos az egészségük. Ha valaki nem vesz részt a szűréseken, az is hasznos információ. Az

eddig tapasztalatok szerint a prevenció program a lakosság széles köréhez tudott közel jutni, így sokan hasznos segítségként élnek az egészségfejlesztési tervükkel, különösen az erre fogékonyabb és fiatal lakosság köréből.

Tény, hogy a MedWorkS rendszer szolgáltatotta azt a lehetőséget a Hódmezővásárhelyi Kistérségben, amivel az Egészségfejlesztési program hosszú távon és további feladatokra is kiterjeszhető, hasznosítható lesz a mostani fejlesztés. Ezért a fejlesztések tovább folynak, folyamatosan újabb szolgáltatások várhatók a prevenció programban, új igények és új célok mentén.

A GlobeNet Zrt. szakemberei szoros határidőben teljesítették a feladatokat. Feszített tempóval, közös erőfeszítéssel dolgoztak az EVP Egészségfejlesztési Iroda egészségfejlesztőivel, prevenció szakembereivel. A projektben napi szinten együttműködve, online kapcsolattal dolgoztak szinte éjjel-nappali együttműködésben, és így pontosan megértve, egyeztetve az igényeket, kiválóan teljesítették a feladatokat, a kitűzött célokat. A MedWorkS rendszerbe bekerült állapotfelmérési, valamint az ellátási adatok alapján nyomon követhetőek azon lakosok egészségügyi értékei, akik a prevenció rendelőben is jártak, és részt vettek tanácsadáson. Az orvos és a prevenció szakemberek által akár 5 év múlva is áttekinthetőek az állapot-felmérési és az orvosi ellátási adatok, valamint kimutathatóvá válnak összefüggések, és az ebből fakadó eredmények is, azaz, hogy ez idő alatt mit tett együtt az ellátórendszerellátórendszer és a beteg az egészségéért.

Általános vélemény, hogy fontos elemzések születtek a programban, amelyek megelőlegezik a későbbi népegészségügyi programok sikerességét. Fontos számukra a továbblépés, hogy kistérségre, településre is követhetők, elemezhetőek legyenek azok az életmód és szűrési adatok, amelyből visszamérhetően láthatók az eredmények, a térség egészségi állapotának javulása.

A kitűzött projekt cél teljesült: „Egy lépés az egészségünkért. Ez már megvan, innen csak folytatnunk kell!” – zárta a beszélgetést Gyurisné Pethő Zsuzsanna.

-kg/-

Csúcstechnológia betegségekkel

A teniszkönyök mellett ma már mobiltelefon-könyöket és sms-szindrómát is diagnosztizálnak a reumatológusok – hangzott el a DROP-konferencián.

A reumatológia az egyik leginterdiszciplinárisabb szakterület, hiszen 15-20 más orvosszakkal áll kapcsolatban. Ha például egy beteg derékfájással érkezik, annak számos oka és következménye is lehet. A fájdalom okozhat például depressziót, és tulajdonképpen a depresszió is vezethet fájdalomhoz, ezért a Debreceni Reumatológiai Oktatási Program kongresszus idei központi témája a neurológia, a pszichiátria és az idegsebészet – emelte ki a rendezvény sajtótájékoztatóján **Szekanecz Zoltán**, a Debreceni Egyetem Reumatológiai Tanszékének vezetője, a kongresszus főszervezője.

A professzor arra is kitért, számos új betegséget hoz magával a technika fejlődése, megjelent például a teniszkönyök mellett a mobiltelefon-könyök és az sms-szindróma is, hiszen a hosszú órákon keresztül ugyanabban a pozícióban tartott kéz következtében komoly inhomógenitás is kialakulhat.

Forráscím: <http://www.unideb.hu/portal/hu/node/17791>